

for at det kan faa Gyldighed for dens Vedkommende, idet det samme Resultat vil opnaas ved dens Passivitet, naar blot et tilstrækkeligt Antal af de øvrige Forbundsmedlemmer ratificerer. Imidlertid indeholder den vedtagne Ændring et nødvendigt Supplement til Ændringen i 1921, saaledes at det vil være i hvert Forbundsmedlems naturlige Interesse gennem sin Ratifikation positivt at virke for Ændringens Gennemførelse.

Fredelig Bilæggelse af mellemfolkelige Stridigheder.

Den svenske Delegation havde foreslaaet, at Forsamlingen skulde opfordre Raadet til at forelægge et Udvalg af sagskyndige Undersøgelsen af Genèveprotokollens Bestemmelser angaaende tvungen Voldgift. Af Hensyn til de mulige Misforstaaelser, der kunde opstaa ved at genaaabne Diskussionen angaaende en enkelt Del af Protokollen, hvilket kunde fremkalde det Indtryk, at Genèveprotokollen og de der iøvrigt indeholdte store Fremskridt var definitivt opgivne, blev det svenske Forslag trukket tilbage til Fordel for et japansk Forslag af mere almindelig Karakter. Det japanske Forslag omhandlede ikke blot tvungen Voldgift men ogsaa Forligsbehandling. Formaalet med Forslaget var at anmode Raadet om at underkaste hele Problemet om fredelig Bilæggelse af mellemfolkelige Stridigheder en baade teoretisk og praktisk Undersøgelse og forelægge Resultatet heraf for 7. Forsamling. Se nedenfor Bilag 1. I. 2.

Valgfri Bestemmelse i Statuten for den faste mellemfolkelige Domstol.

Den schweiziske Regering henlede Opmærksomheden paa, at den valgfri Bestemmelse var blevet tiltraadt af 15 Stater uden Forbehold. 8 andre Stater havde godkendt Bestemmelsen med Forbehold. I de fleste Tilfælde var Forpligtelsen blevet indgaaet for en Periode af 5 Aar, der snart vilde udløbe. Det var derfor af Betydning, at de

undertegnende Magters Opmærksomhed blev henledt paa Situationen, og Forsamlingen vedtog som Følge deraf den nedenfor som Bilag 1. I. 3. gængivne Henstilling til Staterne om i rette Tid at forny deres Forpligtelser.

Danmark tiltraadte den valgfri Bestemmelse den 18. Decbr. 1920 og formulerede sin Erklæring saaledes, at Danmark uden nogen yderligere særlig Overenskomst anerkender Domstolens Myndighed for bindende ligeoverfor ethvert andet Forbundsmedlem eller enhver Stat, som paatager sig den samme Forpligtelse, det vil sige paa Betingelse af Gensidighed, for et Tidsrum af 5 Aar, men uden nogen anden Begrænsning. Danmark hører saaledes til de Lande, som omfattes af Forsamlingens Beslutning. Af Hensyn til den Rolle, Domstolen spiller for den mellemfolkelige Retspleje, maa det sikkert betragtes som ønskeligt, at Forsamlingens Henstilling efterkommes i videst muligt Omfang.

Oprettelse af et Forligsnævn ved den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje.

Under Forhandlingerne mellem den danske Regering paa den ene Side og den finske, norske, svenske og schweiziske Regering paa den anden Side om Oprettelse af de ovenfor berørte Forligsnævne mellem de paagældende Lande opstod Spørgsmaalet, om man ogsaa burde lade disse Forligsnævne behandle de Sager, som ifølge Aftale mellem Parterne tilsidst skal afgøres af den faste Domstol eller af en Voldgiftsret. En saadan Regel findes i flere i den nyeste Tid afsluttede Konventioner, saaledes i Konventionerne mellem Ungarn og Schweiz af 18. Juni 1924 og mellem Italien og Schweiz af 20. September 1924. Den danske Regering havde imidlertid for sit Vedkommende anset det for betænkeligt at slaa ind paa denne Vej. Ved Oprettelsen af Haager Domstolen har man først og fremmest haft for Øje at centralisere den mellemfolkelige Retspleje og skabe Grundlaget for en fast Retspraksis. Ogsaa andre Grunde taler for en Centralisering af de internationale Forligs-